

Twee Engelse predikanten uit de achttiende en negentiende eeuw en hun visie op de oergeschiedenis

J.W. van Meerten

George Burder (1752-1832)

George Burder werd op 5 juni 1752 geboren. In het jaar 1778 is hij te Lancaster bevestigd in de 'Independent Church', waar hij stond tot 1783. Daarna stond hij tot 1803 te Coventry en tot zijn overlijden in 1832 was hij verbonden aan de kerk te Fetterlane. Daarnaast was hij secretaris van het Londens zendingsgenootschap en redacteur van het Evangelical Magazine. Met dank aan de Nederlandse Vereniging tot bevordering van de zondagsrust en de zondagsheiliging werd er recent een boekje heruitgegeven met als titel: "*Gedenkt den sabbatdag dat gij dien beiligt.*"¹. Laten we het boekje ter hand nemen en kijken, in Bijbels chronologische volgorde, hoe deze predikant in dit boekje schrijft over onze oergeschiedenis.

Instelling van de sabbat

Volgens de predikant werd de sabbat '*niet pas ingesteld, toen de wet aan Mozes gegeven werd*', maar werd hij toen '*slechts vernieuwd*'. Over de sabbat lezen we in het tweede hoofdstuk van Genesis. De sabbat '*begon zodra de wereld begon*'. De predikant verwijst naar de tekst: "*Als nu God op de zevende dag volbracht het werk, dat Hij gemaakt had; (...) en God heeft de zevende dag gezegend en dien gebeiligt*".² De sabbat werd allereerst gehouden '*omdat het scheppingswerk voleindigd was*', de predikant noemt het daarom de scheppingsabbat.³ En '*vanaf het begin der wereld zijn de wate aanbidders van God op Zijn dag bijeengekomen voor gebed, lofzegging en onderrichting*'.⁴ Het voorbeeld van God is een van de redenen waarom wij de sabbat behoren te heiligen. Er staat namelijk in de Bijbel: "*In zes dagen heeft de Heere de bemel en de aarde gemaakt en rustte ten zevende dage*". De predikant schrijft: '*Het hele werk der schepping was voleindigd in zes dagen; na welke niets nieuws gemaakt werd. God dan rustte, "niet als vermoeid zijnde, maar als ingenomen met voorbeelden van Zijn eigen goedheid en de blijken van Zijn eigen heerlijkheid"; en dit deed Hij als voorbeeld voor de mens*'. God zegent deze dag en '*van het begin der wereld tot nu toe*' heeft Zijn volk het voor zichzelf goed gevonden om het van Gods zegen te blijven verwachten.⁵

Adam

Volgens de predikant kan er '*geen twijfel over zijn, dat Adam, Abel, Henoch, Noach, Abraham en al de goede aartsvaders de sabbat onderbielden*'.⁷ Volgens de predikant rustten de aartsvaders '*in de beschouwing van de werken Gods in de schepping*'.⁸ God oordeelde het voor Adam nodig om deze dag te onderhouden. Zelfs in het Paradijs en voordat hij zondigde. Adam '*had geen vermoeid werk te doen, waarvan bij noodzakelijk moest rusten; zijn hart was vol van de liefde Gods en iedere dag was*

¹ Burder, G., z.j., "*Gedenk den sabbatdag, dat gij dien heiligt.*" (Rhenen: Nederlandse Vereniging tot bevordering van de zondagsrust en de zondagsheiliging).

² Bladzijde 2.

³ Bladzijde 3.

⁴ Bladzijde 7.

⁵ Bladzijde 10.

⁶ Bladzijde 10.

⁷ Bladzijde 2.

⁸ Bladzijde 10.

als een sabbat. Maar daar is, door de zonde, verandering in gekomen: voor ons *'zijn de arbeid van onze lichamen en de zorgen van onze geesten zodanig, dat een wekelijks rust absoluut noodzakelijk is.'*⁹

Dr. John Kennedy (1819-1884)

John Kennedy werd op 15 augustus 1819 geboren in de pastorie van Killearnan. Hij ging naar het plaatselijke atheneum en daarna door naar de universiteit van Aberdeen. Hij behaalde daar de titel Master of Arts. John Kennedy werd in februari 1844 als predikant aan de Free Church in Dingwall verbonden. In 1873 verleende de universiteit van Aberdeen hem de titel van Doctor of Divinity (D.D.). De predikant overleed op 28 april 1884. In 2012 verscheen bij Lectori Salutem een van zijn preken in de Nederlandse taal.¹⁰ Laten we deze preek erbij pakken en kijken hoe de predikant spreekt over onze oergeschiedenis.

Schepselen

De mensen zijn Gods schepselen.¹¹ Krachtens de schepping kan Hij (Christus) *'aanspraak maken'* op de mensen. Maar niet allen *'op wie Hij krachtens de schepping aanspraak kan maken'* behoren tot Zijn volk. Want *'zo zeker als uit één soort van schepselen sommigen voor eeuwig voor de troon zullen staan terwijl anderen in eeuwig we zullen verkeren, zo zullen sommigen van ons menselijk geslacht voor eeuwig met Hem in het huis des Vaders zijn, terwijl anderen voor eeuwig gestraft zullen worden in de buitenste duisternis (Matth. 22:3).'*¹²

Adam (en Eva)

De geleerde schrijft ook over Adam, van wie God de rib wegnam uit zijn zijde doordat Hij hem in slaap bracht en macht over hem uitoefende zonder enig inspanning en bewustheid van Adams zijde. De auteur vergelijkt dat dan omgekeerd met het werk van Jezus om zalig te maken van al de slechte dingen die zich in het hart bevinden.¹³ Dit komen tot het geloof in Hem noemt de geleerde een scheppingswonder.¹⁴

Geslachtsregister

Het geslachtsregister in Mattheüs 1 gaat niet verder terug dan Abraham. Maar de geleerde blik toch verder terug. Lees maar wat hij zegt: *'Als wij belemaal aan het begin, naast Abraham stilhouden, kunnen we in het licht van de geïnspireerde geschiedschrijving Zijn afkomst terugvoeren op de vrouw wier Zaad de kop van de slang zou vermorzelen; en we kunnen ook in een belder licht vooruitzien naar David, de koning van Israël.'* Op dezelfde bladzijde wordt Jezus nog eens *'het Vrouwenzaad'* genoemd.¹⁵ Van de geleerde krijgt de Heere Jezus Christus nog meer namen toebedeeld die afkomstig zijn uit de eerste hoofdstukken van Genesis. Hij wordt bijvoorbeeld ook vergeleken met *'de vruchtbaarheid van de Boom des levens'*.¹⁶ Volgens de geleerde leefden er begenadigden *'vanaf het begin der wereld, om te tonen hoe Ik (God) in vroeger dagen met Mijn volk handelde.'*¹⁷

⁹ Bladzijde 2.

¹⁰ Kennedy, J., 2012, *Gij zult Zijn naam heten JEZUS* (Nieuwdorp: Lectori Salutem)

¹¹ Bladzijde 15.

¹² Bladzijde 13-14.

¹³ Bladzijde 20.

¹⁴ Bladzijde 21.

¹⁵ Bladzijde 8.

¹⁶ Bladzijde 9.

¹⁷ Bladzijde 12.